

ת"פ 53418/10/21 - מדינת ישראל נגד וליד עודה

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 53418-10-21 מדינת ישראל נ' עודה(עציר) 15 נובמבר 2022

לפני: כבוד השופט אינאס סלאמה

מדינת ישראל

המאשימה:

ע"י פרקליטות מחוז חיפה

נגד

וליד עודה

הנאשם:

ע"י ב"כ עוה"ד עאדל בוראת

גזר דין

1. הנאשם שלפניי הורשע, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב אישום מתוקן, בביצוע העבירות הבאות: חבלה בכוונה מחמירה - עבירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"); מעשי פזיזות ורשלנות - עבירה לפי סעיף 338(א)(1) לחוק; חבלה במזיד ברכב - עבירה לפי סעיף 413 לחוק (מספר עבירות); נהיגה ללא רישיון נהיגה - עבירה לפי סעיף 10(א) + 62(1) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961, וכן נהיגה ללא ביטוח רכב - עבירה לפי סעיף 2(א) ו-2(ב) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.

הסדר הטיעון לא כלל הסכמה בדבר העונש אשר ייגזר על הנאשם. בעקבות הסדר הטיעון, ולאחר שנשמעו מקצת מעדי התביעה, הנאשם חזר בו מכפירתו והודה כאמור בעובדות כתב האישום המתוקן.

כתב האישום המתוקן

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, שעיקרן יובא להלן, אבי הנאשם מר סאלח עודה (להלן: "**סאלח**"), הוא הבעלים של רכב מסוג יונדאי טוסון מס' רישוי 552-82-701 (להלן: "**הרכב**"), אשר נמצא בשימוש הנאשם. ברכב מערכת איתורן המאפשרת את איכונו. ביום 12.2.2021 תם תוקף רישיון הרכב, וממועד זה הנאשם נהג ברכב כשלא היה לו רישיון לנהוג בו, ובלא שתהא לו פוליסת ביטוח בתוקף.

3. ביום 25.9.2021, בשעה 02:40 או בסמוך לכך, התקבל דיווח במוקד המשטרה, כי הנאשם נהג ברכב כשברשותו אקדח ותחמושת. בשעה 03:12 או בסמוך לכך, נסעו שוטרים בניידת משטרתית סמויה מסוג סקודה (להלן: "**בניידת הסקודה**"). השוטר יגאל היילו נהג בניידת הסקודה, לצדו ישב השוטר ניסים בן חיים (להלן: "**השוטר ניסים**"), ומאחור ישב השוטר יאיר בן ברוך (יחדיו הם יקראו להלן: "**שוטרי**

הסקודה). שוטרי הסקודה איתרו את הרכב ברחובות העיר קרית אתא, כשלצד הנאשם ישבה ידידתו, לינוי יצחק (להלן: "**לינוי**").

4. עם איתור הרכב, הפעילו שוטרי הסקודה אורות מהבהבים כחולים והורו לנאשם באמצעות מערכת הכריזה לעצור בצד. הנאשם לא ציית להוראות השוטרים והאיץ את מהירות נסיעתו בכוונה למנוע מעצר או עיכוב. בשעה 03:13 או בסמוך לכך, הנאשם המשיך לנסוע במהירות בלתי סבירה והגיע לצומת העצמאות-זבולון, שם פנה ימינה וחצה את הצומת כשהאור ברמזור בכיוון נסיעתו אדום. הנאשם המשיך במנוסה תוך נסיעה מהירה ופרועה, כשלדאורך כל הנסיעה שוטרי הסקודה כורזים לנאשם "עצור משטרה". הנאשם פנה שמאלה לרחוב משה שרת, חצה את הצומת כשהאור ברמזור בכיוון נסיעתו אדום, ולאחר מכן פנה שמאלה בכיכר, כיבה את אורות הדרך ברכב, ובשעה 03:15 הנאשם פנה שמאלה לרחוב זלמן שניאור, ונכנס לסמטה (להלן: "**הסמטה**").

5. כוחות משטרה נוספים, לובשי מדים, הצטרפו לשוטרי הסקודה בניסיון לעצור את הנאשם. בכללם, ניידת יס"מ ברכב טנדר שברולט משטרת גליל (להלן: "**טנדר השברולט המשטרה**"). השוטר איגור לויט (להלן: "**השוטר איגור**"), אשר נהג בטנדר השברולט המשטרה, העמיד את הטנדר באופן שחסם חלקית את היציאה מהסמטה. עוד בטנדר השברולט המשטרה היו, בין היתר, השוטרים רועי יעיש, דקל אמסלם ושלומי ממן (להלן: "**השוטר רועי**", "**השוטר דקל**", ו"**השוטר שלומי**", בהתאמה). בנוסף, הגיע רכב פג'ו שכור בשירות המשטרה, בו היו, בין היתר, השוטרים איגור שסטפלו (להלן: "**הקצין איגור**") ואופק פיוטרוקובסקי (להלן: "**הקצין אופק**"), וניידת משטרה נוספת, בה היה, בין היתר, השוטר רמי אושרי (להלן: "**השוטר רמי**").

6. השוטר רועי אשר הבחין ברכב בסמטה, דומם וללא אורות (כשחלקו האחורי של הרכב לכיוון היציאה מהסמטה), התקדם רגלית לכיוון הרכב כשהוא מחזיק בידו אקדח וכשפנס דולק מוצמד לאקדח. בד בבד, השוטר דקל סימן ליתר השוטרים שהרכב אותר והתקדם אף הוא לכיוון הרכב. השוטר רועי צעק לעבר הנאשם ממרחק קצר של כחצי מטר: "משטרה תפתח", תוך שהוא מנסה לפתוח את דלת הנוסעת שליד הנהג, שהייתה נעולה. השוטר דקל ניסה לפתוח את דלת הנהג, תוך שהוא צועק לעבר הנאשם: "עצור משטרה", אך גם דלת זו הייתה נעולה. הנאשם ניסה להניע את הרכב. בשלב זה, ועל מנת למנוע את הימלטות הנאשם, השוטר רועי היכה מספר פעמים באמצעות קנה האקדח בחלון הרכב במושב שליד הנהג עד לניפוצו. הנאשם הניע את הרכב ונסע לאחור ביזגזג בכוונה למנוע מעצרו ובאופן שסיכן את השוטרים רועי ודקל אשר נאלצו, האחד לקפוץ לאחור והשני להיצמד לקיר, כדי להימנע מפגיעת הנאשם בהם. הנאשם המשיך בנסיעה פרועה לעברם ופגע בקיר סמוך. עוד מתוארת בכתב האישום המתוקן בפרוטרוט נסיעת הנאשם, באופן שסיכן את השוטר רועי, פגע בגדר ובקיר.

7. למקום הגיעו הקצין אופק והקצין איגור. הנאשם הוסיף ונסע לאחור. השוטר רועי והקצין איגור נאלצו לקפוץ הצידה. הנאשם פגע ברכב יונדאי שהיה במקום וגרם לו לנזק של אובדן להלכה. רכב היונדאי פגע ברכב מיצובישי, ולזה האחרון נגרמו נזקי פח.

8. הנאשם המשיך בנסיעה מהירה ופרועה לכיוון טנדר השברולט המשטרתי. אגב כך, השוטר שלומי נאלץ להיצמד לקיר, והשוטרים איגור ורמי שעמדו בסמוך לטנדר נאלצו לקפוץ הצידה על מנת להימנע מפגיעת רכב הנאשם. הנאשם ניגח את טנדר השברולט המשטרתי, ופגע ברכבים אזרחיים שונים שעמדו בדרכו. בכתב האישום המתוקן מתוארים הנזקים אשר נגרמו לרכבים אלו, וביחס לחלק מהרכבים פורט גם סך הנזק.

9. נוכח סכנת החיים בה חשו השוטרים בסמטה, בוצע ירי לעבר גלגלי הרכב על ידי חלק מהשוטרים. חרף תקרים שנגרמו בגלגלי הרכב האחוריים, הנאשם המשיך בנסיעה ונמלט מהסמטה בשעה 03:25. עוד מתואר נתיב הנסיעה של הרכב אשר חצה צומת באור אדום. במהלך ההימלטות, צעקה לינוי לעבר הנאשם כי יעצור, אך הוא לא שעה לבקשתה והמשיך בנסיעה פרועה ומהירה בכוונה למנוע מעצר או עיכוב. קודם לכן, הנאשם שאל את לינוי "מה לעשות?" והיא השיבה שיעצור וירימו ידיים.

10. בשלב זה, נידת משטרה גלויה נוספת מסוג טויוטה (להלן: "**ניידת הטויוטה**") הצטרפה למרדף אחר הנאשם, אשר המשיך בנסיעה לצומת דשנים, שם פנה לכיוון צומת קרית אתא. לאורך הנסיעה הופעלו אורות מהבהבים כחולים, ושוטרי נידת הטויוטה הורו לנאשם באמצעות מערכת הכריזה של הניידת לעצור בצד, וניסו להוביל למעצרו על ידי חסימתו. הנאשם המשיך בנסיעה מהירה ופרועה, ניגח את נידת הטויוטה והחל להסיט את הרכב לצדדים בזיגזג. בשעה 03:31, בשדרות ההסתדרות, סמוך לתחנת המשטרה זבולון, הנאשם איבד שליטה על הרכב אשר התהפך על צדו הימני. השוטר ניסים ניגש לסייע ליושבי הרכב וניפץ את גג הרכב באמצעות פטיש על מנת לחלץ את נוסעיו. כיבוי אש שהוזעק למקום פתח את מכסה המנוע של הרכב, שם, בשקית שחורה מוסלקת, נמצא איירסופט הנראה כאקדח.

טיעוני הצדדים לעונש

11. בדיון שנערך לפניי ביום 29.9.2022 נשמעו טיעוני הצדדים לעונש, במסגרתם הגישה המאשימה גם טיעון בכתב וגיליון רישום פלילי ותעבורתי של הנאשם. הסנגור הגיש אסופות פסיקה, ובמסגרת ראיותיו לעונש, העיד את סאלח.

12. לטענת המאשימה, העבירות בוצעו במסגרת שרשרת מעשים אחת, כך שיש לראותן כאירוע אחד, ובהתאם, לקבוע מתחם עונש הולם אחד בגין ביצוען. עוד נטען, כי הנאשם פגע בערכים החברתיים של הגנה על חיי אדם ושלמות הגוף, הגנה על שלום הציבור ובטחונו, שמירה על הסדר הציבורי, הגנה על נציגי החוק, וכן הגנה על רכוש משתמשי הדרך. בנוסף, עמדה המאשימה על חומרתן של עבירות מעין אלו וכן על רף הענישה. לטענתה, הנאשם הפגין זלזול בחיי אדם ובשלטון החוק, עת נהג הוא ללא רישיון נהיגה ובלא ביטוח, ויצא למסע מסכן חיים בטבורה של עיר, שאך בנס הסתיים ללא פגיעה בנפש, ועם פגיעה חמורה ברכוש הציבור והמשטרה.

13. המאשימה המשיכה ועמדה על הנסיבות המחמירות הקשורות בביצוע העבירה, והן, כי אחריותו של הנאשם מלאה; לרכבי המשטרה, לרכבים האזרחיים וכן לרכוש הציבורי נגרמו נזקים העולים יחד כדי 66,000 ₪ לכל הפחות; פוטנציאל הנזק היה רב, בין אם לנאשם, ללינוי, למשתמשי הדרך ולשוטרים שסיכנו חייהם, ואך בנס לא נגרם נזק כבד לגוף; הנאשם נמלט מידי השוטרים למשך 19 דקות, בנסיעה פרועה ומסוכנת ברחבי העיר קריית אתא וסביבותיה, וכשהוא לא נענה להוראות השוטרים לעצור. חרף ההזדמנויות השונות לחדול ממעשיו, הנאשם המשיך במעשיו עד אשר איבד שליטה על רכבו שהתהפך; הנאשם יכול להבין את מעשיו ואת הפסול שבהם, לרבות בשל גילו. כמו כן, הפנתה המאשימה לשורה של פסקי דין על מנת ללמד על מדיניות הענישה הנוהגת.

14. בכל הנוגע לנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה, המאשימה ציינה כי הנאשם לקח אחריות על מעשיו, הודה וחסך זמן שיפוטי. לנאשם הרשעה אחת (מאוחרת לביצוע העבירות מושא עניינו), בעבירת איומים. בהינתן טענותיה אלו ועוד, עתרה המאשימה לקבוע מתחם עונש הנע בין 4 ל-7 שנות מאסר בפועל, כשאת עונשו של הנאשם יש למקם בחלק התחתון של המתחם. זאת, לצד פסילת רישיון הנהיגה בפועל, פסילה על תנאי, מאסר על תנאי, וכן פיצוי כספי לכל אחד מנפגעי העבירה.

15. הסנגור ביקש שלא למצות את הדין עם הנאשם, ובין היתר בשים לב לנסיבות עניינו. תחילתו של האירוע, כך נטען, כשהנאשם החזיק ברכבו אקדח איירסופט אשר אינו מצריך קבלת היתר כדין. סאלח בעל נכות בשיעור של 100%, חשש כי בנו מחזיק נשק. הוא יצר קשר עם המשטרה, וכשהשוטרים ביקשו מהנאשם לעצור, הלה סרב מחמת שרישיון הנהיגה שלו פקע למרות שהיה מורשה. הנאשם ביקש לברוח מידי השוטרים, ולאורך כל כתב האישום המתוקן מצוין כי הוא האיץ את מהירות הנסיעה בכוונה למנוע מעצר או עיכוב, תוך שנמחקו העובדות שצוינו בכתב האישום המקורי, לפיהן, בכוונה הנאשם היה לדרוס מי מהשוטרים. משכך, בעת הגשת הסדר הטיעון לבית המשפט, הוצהר כי לא הייתה "כוונה מוחשית, מודעת" לפגיעה בשוטרים, ויחס העבירה של חבלה בכוונה מחמירה הוא "מכח הלכת הצפיות" (הנאשם היה אמור לצפות אפשרות שמי מהשוטרים יפגע אגב האופן בו ניסה הוא להימלט או למנוע את מעצרו). עוד הדגיש הסנגור, כי בעניינו לא ארעה פגיעה בגוף, ובמילותיו: "אף אחד לא נפגע גם לא שריטה".

16. הסנגור התייחס בטיעונו לפסיקה אליה הפנתה המאשימה, וביקש לאבחנה. כך מחמת שבחלק מן המקרים דובר במי שנהג בעת פסילה; חלק מהנאשמים שם היו בעלי עבר פלילי מכביד יותר מאשר בעניינו; בחלק מן המקרים נשמעו הראיות במלואן, ובחלק מן המקרים בוצעו עבירות נלוות נוספות. הסנגור הפנה אף הוא לשורה של פסקי דין על מנת ללמד על מדיניות הענישה הנוהגת. הסנגור הדגיש את גילו של הנאשם; את לקיחת האחריות על ידו; את העובדה כי לחובתו הרשעה אחת בפלילים, בעבירת איומים; את החיסכון בזמן שיפוטי, בשמיעת עשרות עדים, וכן את היות הנאשם נתון במעצר מאז 25.9.2021.

לבסוף, עתר הסנגור כי ייקבע מתחם עונש הנע בין 6 ל-24 חודשי מאסר בפועל, וביקש לגזור על הנאשם שנת

מאסר בפועל, שהיא תקופת מעצרו. עוד ביקש הסנגור להימנע מהטלת פיצוי כספי, הואיל ואותם ניזוקים פוצו על ידי חברת הביטוח שלהם, וככל שלא פוצו פתוחה לפניהם הדרך להגיש תביעה אזרחית. הסנגור ביקש להביא בחשבון כי הרכב היה של סאלח. מדובר ברכב שעלה 190,000 ₪, ללא ביטוח, ואשר הפך לאחר האירוע לטואטל לוס. בנוסף, כל פיצוי שיושת על הנאשם יהיה לפתחו של סאלח (מי אשר כזכור הזמין את המשטרה).

דברי הנאשם

17. לקראת חתימת הדיון, מסר הנאשם את דבריו, במסגרתם הביע צער על מעשיו. כך נרשמו הדברים בפרוטוקול הדיון: "... אני סליחה ואני מצטער. אני עשיתי טעות אני מת בבית סוהר ואני לא אחזור על הטעות הזאת. אני מבקש סליחה".

דין והכרעה

18. העיקרון המנחה בגזירת הדין הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם העומד לדין לפני בית המשפט, לבין סוג העונש שיוטל עליו ומידתו.

בעת קביעת מתחם עונש הולם לעבירה שביצע נאשם בפלילים, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה וכן בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

לאחר קביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט לאתר את העונש המתאים לנאשם בגבולות המתחם שנקבע, תוך התייחסות לנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה. בית המשפט יכול לחרוג ממתחם העונש, הן לקולא - משיקולי שיקום, והן לחומרה - משיקולי הגנה על שלום הציבור.

19. בענייננו, הנאשם הורשע בביצוע מספר עבירות. החמורה שבהן היא עבירת חבלה בכוונה מחמירה. עוד הורשע הנאשם בביצוע עבירות של מעשי פזיזות ורשלנות, חבלה במזיד ברכב (מספר עבירות), נהיגה ללא רישיון נהיגה, וכן נהיגה ללא ביטוח רכב. העבירות כולן נעברו ברצף, בזו אחר זו. העבירות שלובות האחת באחרת; מקיימות ביניהן קשר הדוק ועולות כדי מסכת עבריינית אחת. משכך, יש להביט על העבירות כעל מקשה אחת, היינו כאירוע אחד בגינו יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד. יוער, כי מסקנה זו עולה בקנה אחד עם עמדת המאשימה אשר קיבלה כאמור ביטוי בסיכומיה.

20. בבואי לקבוע את מתחם העונש ההולם, יש לעמוד תחילה על הערכים החברתיים המוגנים אשר נפגעו ממעשי העבירה שביצע הנאשם, ועל מידת הפגיעה בהם.

דרך הילוכו של הנאשם ומעשיו, ברצותו להימלט מידיהם של השוטרים ומאימת הדין, היוו סיכון ממשי לשלומם ולבטחונם של השוטרים הרבים אשר נטלו חלק במרדף אחר הנאשם שעה שהם מילאו תפקידם, ואשר לא פעם מצאו עצמם מחויבים לקפוץ ממקומם, להימלט או לתפוס מחסה, על מנת שהרכב בו נהג הנאשם לא יפגע בגופם. הסכנה רבצה גם לפתחה של לינוי, ובל נשכח כי במהלך האירוע הפצירה היא בנאשם לעצור, אך הלה המשיך בנסיעה פרועה. ברי, כי אף שהסיכון לפגיעה בגוף לא התממש, התנהלות הנאשם הסבה פגיעה לא מבוטלת בערך החברתי של הגנה על חיי אדם ושלומו הציבור. עוד נפגע, ובעוצמה רבה יותר, ערך ההגנה על הקניין. בעניין זה, אזכיר את הנזק שארע למספר כלי רכב, בין אם לרכבי משטרה ובין אם לרכבים שלא נטלו חלק פעיל באירוע ואך נקרו בנתיב הימלטותו של הנאשם. ערכים חברתיים מוגנים נוספים אשר נפגעו הם השלטת הסדר הציבורי, שלטון החוק והיכולת לאכוף את הדין.

21. בית המשפט העליון עמד לא פעם על החומרה הגלומה בנהיגה פראית בניסיון להימלט מידי שוטרים ואגב סיכון חיים. ראו למשל פסק דין של בית המשפט העליון אשר ניתן לאחרונה בע"פ 1919/22 **מקדשי נ' מדינת ישראל**, פסקה 15 (2.8.2022) (להלן: "**עניין מקדשי**"):

"אין צורך להכביר מילים על אודות הסכנה הכרוכה במרדף. סכנה לעוברי אורח ולמשתמשים בכביש, וסכנה לשוטרים - הן אלה שדולקים אחר הרכב הנמלט והן אלה שפורסים מחסום כדי לסגור בעד הרכב הנמלט, ולמרבה הצער, אך לאחרונה קיפחו שוטרים את חייהם בעקבות ניסיונות הימלטות ומרדף. כאשר שוטר מורה לאדם לעצור בשולי הדרך - יש לעצור. כך, חלק ופשוט. כאשר אדם נמלט תוך כדי מרדף, הוא מעיד על עצמו שהוא נכון לסכן חיי אדם, ובשפת הרחוב 'הוא לא רואה ממטר', והעיקר מבחינתו הוא למלט את עצמו. אכן, ההימלטות היא פעמים רבות 'ספונטנית', בהחלטה של שניה, אך הדבר מעיד על הלך החשיבה הבלתי נורמטיבי בעליל של הנמלט. יש מספר סיבות להימלטות מפני המשטרה, ובין היתר, החשש להיתפס בגין עבירה אחרת. אחת העבירות המניעות הימלטות, שמא הנפוצה ביותר, היא נהיגה ללא רישיון. ניתן היה לסבור, כי 'תוחלת הנזק', קרי, העובדה שסיכויי ההיתפסות במכפלת העונש שיושת על הנמלט בעקבות המרדף, גבוהה יותר מהעונש שיושת עליו בגין העבירה של נהיגה ללא רישיון - יצמצמו תופעה זו. ברם, ככל הנראה העבריינים במקומותינו טרם הפנימו וטרם יישמו את התיאוריה הכלכלית המקובלת".

עוד ובהמשך לאותה פסקה, ממשיך בית המשפט העליון וקובע (מפי כב' השופט עמית), כי:

"הצבת מחסום משטרתי הפכה למרבה הצער למלאכה שיש סיכון בצידה, ועל הענישה בעבירות הכרוכות במרדף לשקף את תרומת בתי המשפט בהגנה על הציבור ועל השוטרים העושים מלאכתם. כפי שנאמר פעמים רבות בפסיקה, 'חברה מתוקנת לא יכולה להשלים עם תופעות של נהיגה פראית וביריונית אשר מסכנת את ביטחון ציבור הנהגים ועוברי הדרך' (ע"פ 1925/14 **עלוש נ' מדינת ישראל** (8.2.2015); ע"פ 1641/13 **סביח נ' מדינת ישראל** (31.12.2014);

ע"פ 6059/15 סלאמה נ' מדינת ישראל (10.8.2016).

22. עוד ובנוגע לחומרת המעשים ולענישה המחמירה אשר יש להשית על המבצע עבירות כגון דא, ראו פסק דינו של בית המשפט העליון בע"פ 2544/11 סמארה נ' מדינת ישראל, פסקה 5(22.12.2011):

"בית משפט זה חזר והפנה זרקור לתופעה עבריינית קשה ומסוכנת שהפכה למכת אזורים מסוימים בניסיון לחמוק מהוראת שוטרים המורים לנהג לעצור, תוך התעלמות ממצב הדרך, בנהיגה פרועה ומסוכנת. בית המשפט חזר והבהיר כי נדרשת ענישה מחמירה ומרתיעה שכן מי שמזלזל בהוראות השוטרים העושים תפקידם, מסכן חיי אדם וגורם נזק בנהיגתו, יענש באופן חמור ומרתיע."

23. בעניין חומרת המעשים והצורך בהשתת ענישה מרתיעה, מצאתי להפנות גם לע"פ 3300/16 אבו ענזה נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (11.5.2017). הגם שהדברים נאמרו ביחס לעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, יפים הם אף לענייננו:

"לדאבוננו, מקרים של נהיגה פראית ובריונית בכביש תוך התעלמות מרשויות אכיפת החוק, מגיעים לפתחם של בתי המשפט חדשות לבקרים; ולא פעם עמד בית משפט זה על חומרתם של מעשים אלה. הפסיקה הדגישה את הצורך בענישה מרתיעה בכל הנוגע לעונשם של מי שעברו עבירה ממין זה - וזאת לנוכח הקטל המתמשך בכבישים...".

24. כאמור, בעת קביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט ליתן דעתו **למדיניות הענישה הנוהגת**. זו הדגישה, כמצוין לעיל, את הצורך בענישה מחמירה ומרתיעה של מי אשר מסכן חיי אדם, גורם בנהיגתו לנזק ומזלזל בהוראות השוטרים אשר מבצעים מלאכתם, תוך שמנעד הענישה רחב. כל אחד מהצדדים להליך כאן, הפנה לפסיקה אשר יש בה לטעמו כדי לתמוך בעמדתו באשר למתחם העונש ההולם בענייננו.

אפנה להלן לסקירה המבטאת את מדיניות הענישה הנוהגת, ממנה יש להקיש לענייננו, ואשר בין היתר על יסודה, ייקבע מתחם העונש ההולם במקרה דנן. בסקירה זו אכלול התייחסות לחלק מפסקי הדין אליהם הפנו באי כוח הצדדים.

25. **עניין מקדשי** - המערער הורשע בביצוע העבירות הבאות: חבלה בכוונה מחמירה, מעשי פזיזות ורשלנות, התחזות כאדם אחר, הכשלת שוטר בשעת מילוי תפקידו, נהיגה בפסלות, נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע מעל 24 חודשים, נהיגה כשרישיון הרכב פקע פחות משישה חודשים, וכן נהיגה במהירות העולה על המהירות המותרת במעל 40 קמ"ש בדרך שאינה עירונית. בית המשפט המחוזי קבע מתחם

עונש הנע בין 22 ל- 50 חודשי מאסר, והשית על המערער 26 חודשי מאסר בפועל, פסילה לתקופה של 5 שנים (והפעלת פסילה מותנית בחופף), וכן מאסר מותנה. הערעור נדחה.

ע"פ 5501/20 **דור נ' מדינת ישראל** (13.6.2021) - המערער הורשע בביצוע עבירות של חבלה בכוונה מחמירה ונהיגה ללא רישיון. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 6 חודשי עבודות שירות לבין 60 חודשי מאסר בפועל, והשית על המערער 6 חודשי מאסר בפועל, פסילה למשך שנתיים, וכן עונשים נלווים. שני ערעורים הוגשו על גזר הדין. ערעורו של המערער נדחה, וערעור המדינה על קולת העונש התקבל, תוך שנקבע כי מתחם העונש ההולם הראוי באותו עניין נע בין 18 ל- 48 חודשי מאסר בפועל, ועל המערער הושתו 18 חודשי מאסר בפועל.

ע"פ 7097/15 **אלאעסם נ' מדינת ישראל** (18.8.2016) - המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בביצוע עבירות של מעשי פזיזות ורשלנות, ניסיון לחבלה בכוונה מחמירה, תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, הפרעה לשוטר בזמן מילוי תפקידו, איומים, בריחה ממשמורת חוקית, נהיגה בשכרות, נהיגה בזמן פסילה, הסתייעות ברכב לביצוע פשע, וכן בנהיגה בניגוד לחובת פוליסה. המערער זוכה מעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 18 ל- 40 חודשי מאסר בפועל; השית על המערער עונש של 30 חודשי מאסר בפועל; הפעיל עונש מאסר מותנה בן 24 חודשים (4 חודשים מהם בחופף), פסילה בת 10 שנים, וכן עונשים נלווים. הערעור נדחה.

ת"פ (מחוזי חיפה) 26550-02-22 **מדינת ישראל נ' חמדאן** (29.9.2022) - הנאשם הורשע בביצוע עבירות של חבלה בכוונה מחמירה, נהיגה ברכב ללא רישיון, הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו ומעשי פזיזות ורשלנות. בית המשפט קבע מתחם הנע בין 30 ל- 54 חודשי מאסר בפועל, והשית על הנאשם 34 חודשי מאסר בפועל, פסילה למשך 40 חודשים, וכן עונשים נלווים.

ת"פ (מחוזי באר שבע) 1871-06-21 **מדינת ישראל נ' אבו אל קיעאן** (3.3.2022) - הנאשם הורשע בביצוע עבירות של חבלה בכוונה מחמירה והסעת שוהה בלתי חוקי שלא כדין. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 20 ל- 50 חודשי מאסר בפועל, השית על הנאשם עונש מאסר בפועל בן 24 חודשים, וכן הפעיל עונש מאסר מותנה בן 10 חודשים (4 חודשים מהם בחופף). בית המשפט השית עוד על הנאשם פסילה למשך 3 שנים, וכן עונשים נלווים.

ת"פ (מחוזי חיפה) 51396-01-21 **מדינת ישראל נ' דלאיכה** (5.10.2021) - הנאשם הורשע בביצוע עבירות של חבלה בכוונה מחמירה, הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, נהיגה בשכרות, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, וכן נהיגה ללא פוליסת ביטוח תקפה. נקבע מתחם הנע בין שנתיים וחצי לחמש שנות מאסר, והושת על הנאשם עונש של 40 חודשי מאסר; הופעל תנאי בן 9 חודשים (מחציתו בחופף), וכן עונשים נלווים.

ת"פ (מחוזי ירושלים) 11200-06-20 **מדינת ישראל נ' מחפוז** (9.3.2021) - הנאשם הורשע בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, תקיפה הגורמת חבלה, כניסה לישראל שלא כדין, גניבת רכב, וכן נהיגה ללא רישיון. הצדדים הסכימו כי המאשימה תטען לעונש של 40 חודשי מאסר בפועל וההגנה תהא חופשית בטיעוניה. נקבע מתחם הנע בין 20 ל-42 חודשי מאסר, ועל הנאשם הושתו 28 חודשי מאסר בפועל, פסילה בת שנתיים, וכן עונשים נלווים.

ת"פ (מחוזי ירושלים) 75411-12-19 **מדינת ישראל נ' שרף** (13.4.2021) - הנאשם הורשע בשלוש עבירות של חבלה בכוונה מחמירה, בעבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, בשלוש עבירות של חבלה במזיד ברכב, בעבירת הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, בעבירת תקיפת שוטר, בעבירת איומים, בעבירת נהיגה ללא רישיון רכב בתוקף, וכן בשבע עבירות של אי ציות לתמרור. בית המשפט המחוזי קבע שני מתחמי ענישה, האחד נוגע לאירוע המרדף המשטרתי ונע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל, והשני לאירועים שהתרחשו עת היה הנאשם מאושפז בבית חולים, ונע בין מספר חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות לבין מספר חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי השית על הנאשם עונש כולל של 26 חודשי מאסר בפועל, פסילה למשך 18 חודשים, וכן עונשים נלווים.

עד כאן באשר למדיניות הענישה הנוהגת.

26. בכל הנוגע **לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות**, יש ליתן את הדעת לפוטנציאל הנזק הגלום במעשיו של הנאשם, ולהתממשות הפוטנציאל. בעניין זה יש לערוך אבחנה בין נזק גוף לבין נזק לרכוש. בכל הנוגע לנזק מהסוג הראשון - נזק גוף, הרי שהפוטנציאל לקרות נזק זה הוא רב עד מאוד. מדובר במרדף אשר התנהל בטבורה של עיר, בין רחובותיה הצפופים, ובו היו מעורבים מספר רב של שוטרים. על אף שהשוטרים הורו לנאשם לעצור לא אחת, הלה לא שעה להוראותיהם וביקש הוא להמשיך ולהימלט מידיהם. אגב הימלטותו ביצע הנאשם מעשים שהיה בהם לסכן מאוד את ביטחונם ואת שלום גופם של השוטרים. בכלל זה ראוי להזכיר את נסיעתו של הנאשם בסמטה, אשר נסע לאחור בזיגזג וגרם לשוטר רועי לקפוץ לאחור ולשוטר דקל להיצמד אל הקיר, וזאת על מנת שלא ייפגעו הם מרכבו של הנאשם. גם בהמשך נסיעתו של הנאשם בסמטה גרמה לשוטרים נוספים לנוע במהירות ממקומם או לתפוס מחסה, על מנת שלא להיפגע מרכבו של הנאשם. כך ראוי גם להזכיר כי אגב נסיעתו המהירה והפרועה ניגח הנאשם את נידת הטיוטה. לא נעלמו מעיני טענות הסנגור וכן הדברים שנאמרו לפרוטוקול כבר בעת הגשת הסדר הטיעון, לפיהם, הרשעתו של הנאשם בדין היא מכוח הלכת הצפיות, ולא מתוך כוונה מוחשית, מודעת לפגיעה בשוטרים. אולם, כך או כך, התוצאה אשר עלולה הייתה להיגרם, חד היא - פגיעה הרת גורל בגופם של מי מהשוטרים, עד כדי קטילת חיים. הנאשם אף לא היה לבדו ברכב, לצידו הייתה לינוי אשר גם אותה הוא העמיד בסיכון, ועל אף שביקשה היא ממנו כי יעצור, הנאשם לא נענה. בצד זאת, בל נשכח כי פוטנציאל הפגיעה בגוף, ואולי על דרך נס, לא התממש, שעה שלא צוין בכתב האישום המתוקן כי מי מהמעורבים נפגע ונזקק לטיפול רפואי. עוד אפשר להביא בחשבון כי שעה שהנאשם סיכן את השוטרים ואת לינוי, ומבלי להקל ראש בכך, דומני כי לא היו משתמשי דרך תמימים נוספים אשר היו נתונים בסכנה, וודאי לא רבים. על אף נהיגתו הפרועה והמהירה של הנאשם, תוך שחצה הוא צמתים באור אדום, לא צוין בכתב האישום המתוקן, כפי שקורה לא אחת

בעלילות מעשה כגון דא, כי היו רכבים אשר נאלצו להסיט נתיב נסיעתם כדי לברוח מכלל סכנה. יכול והדבר ארע בשל שעת הלילה המאוחרת בה התרחש המרדף.

בעוד פוטנציאל הנזק לפגיעה מהסוג הראשון לא התממש, לא כך הדבר בנוגע לפוטנציאל הנזק לפגיעה מהסוג השני - נזק לרכוש אשר התממש בצורה לא מבוטלת. כתב האישום המתוקן מגולל שורה של רכבים, בין אם רכבים בשירות המשטרה ובין אם רכבים אשר נקרו בנתיב הימלטות הנאשם, אשר נפגעו פגיעה מצטברת בשיעור של עשרות אלפי שקלים.

עוד יש ליתן הדעת כי נדמה והאירוע היה ספונטאני, ובוודאי שלא לווה בתכנון או בתחכום מיוחדים. אולם, הנאשם אשר אחז בהגה, שלט על הנעשה באירוע ויכול היה להביא את הפרשה שהתרחשה משך דקות ארוכות לסיומה בשלב מוקדם יותר. כך למשל, כבר בתחילה, עת כרזו לו שוטרי הסקודה לעצור. כך למשל, בסמטה עת השוטרים רועי ודקל צעקו לעבר הנאשם בין היתר כי מדובר במשטרה, ניסו הם לפתוח את דלתות הרכב אשר היו נעולות, ובהמשך השוטר רועי אף ניפץ את אחד מחלונות הרכב. כך גם למשל, עת הנאשם המשיך בנסיעה לאחר שירי השוטרים גרם לתקרים בגלגליו האחוריים של הרכב. למעשה, הנאשם בחר פעם אחר פעם להמשיך במסע ההימלטות, עד אשר לא עלה בידיו להמשיך ולעשות כן, שעה שהוא איבד שליטה על רכבו אשר התהפך על צדו. הכל עשה הנאשם כשלא היה לו רישיון לנהוג ברכב, וללא פוליסת ביטוח בתוקף.

עוד מצאתי להעיר, כי הגם שתחילתו של האירוע בגילוי אזרחות טובה מצד סאלח אשר סבר כי הנאשם מחזיק בנשק שלא כדין והתקשר לדווח על כך למשטרה (כך על פי עדותו של סאלח), וגם אם כטענת הסנגור הנאשם נמלט מחמת שרישיון נהיגתו פקע, אין בדבר כדי להוות שיקול של ממש לקולא.

27. על רקע נסיבות ביצוע העבירות, הערכים שנפגעו מביצוען ומידת הפגיעה בערכים המוגנים, כמו גם מדיניות הענישה הנהוגה, סבורני כי מתחם העונש ההולם את מעשי הנאשם נמצא בטווח **שבין 24 חודשי מאסר בפועל לבין 50 חודשי מאסר בפועל; פסילת רישיון נהיגה לתקופה שבין 24 חודשים לבין 60 חודשים**, וכן עונשים נלווים.

28. בענייננו, לא מצאתי כי מתקיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם לחומרה או לקולא. שיקול ההגנה על שלום הציבור, הגם שמתקיים מעצם הערכים המוגנים שנפגעו, אינו מצדיק חריגה מהמתחם. שיקול השיקום, בשים לב לנסיבות, אינו מתקיים ואינו מצדיק גם הוא סטייה מהמתחם.

משנקבע מתחם העונש ההולם, אפנה לקבוע את העונש המתאים לנאשם בגבולות המתחם, תוך שיובאו בחשבון הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40א לחוק.

29. משקל לא מבוטל בהקשר זה, יש ליתן להודאתו של הנאשם. אמנם הודאה זו באה לאחר שכבר החלה פרשת התביעה. ואולם, נשמעו אך מקצת מעדי המאשימה, בעוד שכתב האישום כולל עשרות רבות של עדים אשר היו צפויים להעיד במהלך המשפט. בהתאם, הודאתו של הנאשם הביאה לחיסכון בזמן שיפוטי רב. עוד נתתי דעתי לצער שהביע הנאשם ולדבריו כי "אני לא אחזור על הטעות הזאת", אשר התרשמתי מכנותם.

עוד ולקולא יש להביא בחשבון את גילו הצעיר של הנאשם (יוליד 25.2.2000) בעת ביצוע המעשים; את היותו נתון במעצר לראשונה בחייו וזאת למשך תקופה העולה על שנה, וכן את הפגיעה האפשרית של העונשים אשר יושתו עליו גם על משפחתו, ובמיוחד על אביו אשר ציין בעדותו כי הוא בעל נכות בשיעור של 100% ומתנייד באמצעות כסא גלגלים.

בצד צבר שיקולים אלו המטים את הכף לזכות הנאשם, יש להביא בחשבון את עברו הפלילי והתעבורתי (טמ/3). עברו הפלילי של הנאשם אינו מכביד, והוא כולל הרשעה אחת לא מכבר, בעבירה של איומים, בגינה הושת על הנאשם מאסר מותנה והתחייבות להימנע מביצוע אותה עבירה. עברו התעבורתי אינו מבוטל, בהביאי בחשבון כי על פי גיליון הרישום התעבורתי, הנאשם בעל רישיון נהיגה אך שנים ספורות (משנת 2018) ובתקופה זו נרשמו לחובתו עשר הרשעות בתחום התעבורה, והגם שתשע מתוכן מסוג ברירת משפט.

30. על יסוד האמור לעיל, בשקלול הנתונים הפועלים לחומרה ולקולא, איני סבור כאמור כי יש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם. בתוך המתחם, סבורני כי יש למקם את עונש המאסר בפועל של הנאשם בחציו התחתון של המתחם קרוב יחסית לרף התחתון, לצד עונש משמעותי של מאסר על תנאי אשר יהווה גורם מרתיע מפני הישנות מקרים כגון דא. את פסילת רישיון הנהיגה יש למקם בחציו העליון של המתחם. עוד, ובעטיו של הנזק הכלכלי הכבד לו גרם הנאשם, מצאתי להשית עליו פיצוי לבעלי הרכבים שאינם בשירות המשטרה, אשר נפגעו כתוצאה ממעשיו. באופן זה, יוגשם עיקרון ההלימה, תוך שתושג הרתעת הנאשם וגם הרתעתם של עבריינים בפוטנציה לבל יבצעו עבירות ממין אלו. כולי תקווה כי לאחר ריצוי עונש מאסר משמעותי מאחורי סורג ובריה, יבחר הנאשם אשר גילו צעיר לילך בדרך הישר, וימקד מאמציו בטיפול עתידי ומסלול חייו.

סוף דבר

31. על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- **עשרים ושמונה (28) חודשי מאסר בפועל, אשר יימנו החל ממעצרו ביום 25.9.2021.**
- **שניים עשר (12) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור עבירה של חבלה בכוונה מחמירה, וכן כל עבירת אלימות מסוג פשע.**

- **שבעה (7) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור כל אחת מן העבירות הבאות: חבלה במזיד ברכב, מעשי פזיזות ורשלנות, וכן כל עבירת אלימות מסוג עוון.**

- **ארבעים וחמישה (45) חודשי פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה, אשר יימנו מיום שחרורו של הנאשם ממאסרו ויבואו במצטבר לכל פסילה אחרת אותה הוא מרצה.**

בית המשפט מודיע לנאשם כי לצורך חישוב הפסילה עליו להפקיד רישיונו או תחליף הרישיון כמתחייב.

- **פיצוי לבעלי הרכבים שאינם בשירות המשטרה, בסך של 1,500 ₪ לכל בעל רכב. פרטי הרכבים מנויים בכתב האישום המתוקן.**

נוכח השתתפות הפיצוי, ואף משהמאשימה לא עתרה להשית קנס על הנאשם, לא מצאתי לגזור עליו ענישה נוספת בעלת ביטוי כלכלי.

אשר לאופן תשלום סכום הפיצוי שנפסק לחובת הנאשם, החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועד שנקבע לעיל.

ניתן יהיה לשלם את הפיצוי כעבור שלושה ימים מיום מתן גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

- **בכרטיס אשראי** - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il.
- **מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון 35592* או בטלפון 073-2055000.**
- **במזומן בכל סניף של בנק הדואר** - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור תוך 45 ימים לבית המשפט העליון.

ניתן היום, כ"א חשוון תשפ"ג, 15 נובמבר 2022, בהעדר הצדדים.